

Mindre CO₂-reduktion er også en succes

Odense Kommunes ambitiøse energispareprojekt Energy Lean havde svært ved at nå målene, men set i bakspejlet er det alligevel en succes. Kommunen nåede ikke målet på 40 procent CO₂-reduktion, men 25 procent er klart bedre end ingenting.

Sidste år præsenterede vi vores byrådspolitikere i By- og Kulturudvalget for opsamlingen på Energy Lean – et stort og ambitiøst forløb med mange delmål over flere år. Den gang kunne vi fortælle politikerne om et Odense-projekt, der stort set kom i mål som planlagt, men som alligevel havde givet os en økonomisk sten i skoen.

Set i bakspejlet har det faktisk nok skygget for vores og politikernes opfattelse af Energy Lean, for når vi betragter forløbet på afstand, er det på mange måder en succeshistorie. Vi lykkedes faktisk med at sænke kommunens CO₂-udslip, forbedre indeklimaet i vores bygninger, skabe grønne job og opnå en økonomisk fortjeneste – selvom forudsætningerne blev ændret markant undervejs.

Det er en historie, som vi gerne vil dele, og for at gøre det, skal vi tilbage til 2013, hvor Energy Lean bliver skudt i gang den 1. januar.

Eller rettere – det begynder egentlig i 2012, hvor politikerne vedtager Energy Lean med investeringer for 225 millioner kroner i perioden 2013 til 2017. Projektet omhandler en omfattende energireovering af

kommunens bygninger for at opnå de effekter, som vi nævnte tidligere.

Udfordringer

Vi sidder altså med et politisk mandat, hvor pengene er fundet, og hvor business casen er regnet ind i kommunens budget. Målsætningen er en økonomiske gevinst på godt 23 millioner kroner årligt. Ambitiøst, men der er lagt en plan.

Vores 225 millioner skal investeres i forskellige forbedringer. Solceller bliver overvejet længe som en betydelig del af indsatsen, men det viser

sig til sidst, at det grundet lovgivningen ikke vil være den rigtige løsning. Derfor er vi tvunget til at finde andre modeller. Hvis Energy Lean ikke henter den økonomiske fortjeneste som planlagt, mangler beløbet i budgetterne fremover. Vi bliver nødt til at finde en anden vej.

De nye løsninger

Beslutningen bliver at sadle om. Der bliver ingen stor satsning på solceller. I stedet går vi efter alle de lavt-hængende frugter på træet. Det betyder blandt andet, at vi kig-

“ Vi lykkedes faktisk med at sænke kommunens CO₂-udslip, forbedre indeklimaet i vores bygninger, skabe grønne job og opnå en økonomisk fortjeneste – selvom forudsætningerne blev ændret markant undervejs.

ger på ny belysning, opsætning af nye pumper, isolering af rør, udskiftning af gamle ventilatorer til nye energisparende udgaver, bedre styring af bygningsautomatikken og indregulering af varmeanlæg.

Når vi har taget de lavthængende frugter, betyder det, at der er plads til, at vi kan tage fat på de mere højt-hængende frugter, som har en længere tilbagebetalingstid. Vi går derfor i gang med at udskifte tage, døre og vinduer med mere på vores skoler, institutioner og administrationsbygninger, hvor det er rentabelt.

Som det fremgår af ovenstående, er der tale om indsatser, som vil være relevante for de fleste kommuner. Vi har en betydelig bygningsmasse på en million kvadratmeter af meget forskelligt byggeri, og der er gevinster at hente ved en omfattende klimaindsats.

Således lykkedes det for Energy Lean at komme meget langt i opfyldelsen af de store ambitioner. Det nødvendige fravalg af solceller har dog betydet, at det vil tage længere tid at høste den fulde gevinst af investeringen, og vi må også erkende, at det ikke er muligt at komme helt i mål på alle områder – for eksempel omkring nedbringelsen af CO₂-udslippet.

Succes trods alt

Alligevel vil vi betegne Energy Lean som en stor succes, når vi kigger på resultaterne. Det er lykkedes at hente en økonomisk gevinst på lidt over 19 millioner kroner om året. Det har taget længere tid end planlagt, fordi solcellerne blev taget ud af ligningen, og det har betydet, at vi har manglet en budgetteret besparelse i en periode.

Det har givet udfordringer, men det ændrer ikke på, at vi kom meget tæt på vores økonomiske mål.

Ser vi nærmere på CO₂-udslippet, vil den samlede reduktion af udledningen være på cirka 3.000 ton – det

ANNE VELLING

Adm. Direktør i By- og Kulturforvaltningen

PER RYGAARD

Funktionsleder for Byggeri og Ejendom, Odense Kommune

svarer til en reduktion på 25 procent. Det er vi også tilfredse med, selvom det ligger under vores målsætning på 40 procent. Denne målsætning var imidlertid også bundet op på den store investering i solceller.

Hertil kommer, at de mange forbedringer af vores bygningsmasse naturligvis også gav et betydeligt løft i indeklimaet.

Det kan betale sig

Derfor fortjener Energy Lean faktisk anerkendelse, for der blev gjort en stor og effektiv indsats under svære forudsætninger. Det er ikke nemt at skulle finde nye løsninger med kort varsel, men vi føler, at vi kommer i mål med så gode resultater, at det kan være til inspiration for andre kommuner.

Det er muligt at lave langsigtede investeringer, som styrker økonomien på sigt, og som bidrager til at sænke CO₂-udslippet. Udfordringen er, at det netop skal være langsigtet, og det øger sårbarheden undervejs.

For det var ikke kun solcellerne, der gav panderynker hos Energy Lean-gruppen. Undervejs i forløbet blev skoledagen længere, og pludselig var der en øget anvendelse af folkeskolerne på otte procent. Det medførte en øget forbrugsudgift, som vi naturligvis ikke havde budgetteret med.

Ligeledes faldt temperaturen på fjernvarmevandet fra 2013 til 2017, og så skal vi bruge mere fjernvarme for at opvarme samme areal som før. Igen gav det en ekstra udgift.

Men trods udfordringerne står der altså gode resultater tilbage, derfor skal dette også slutte med en opfordring til andre kommuner om at investere i energibesparelse og klima. Det er muligt at lave en god forretningsmodel, som giver gevinst på bundlinjen – den økonomiske og klimamæssige.

Hertil kommer naturligvis, at der har været stor læring for os i Energy Lean. Medarbejderne – og der-

med forvaltningen – har opbygget kompetencer inden for indeklima, bygningsfysik og energirigtig vedligehold, ligesom vores tekniske servicepersonale er blevet uddannet i bygningsautomatik med henblik på energirigtig drift. Det vil være en fordel – både når vi kigger på vores nuværende bygninger og på kommende nybyggerier.

Desuden har forløbet også betydet, at vi forhåbentlig står bedre rustet til at håndtere uventede begivenheder, hvilket gerne skulle gavne os i fremtiden, hvor vi uden tvivl skal gøre endnu mere.

Vi har etableret en energistyringsenhed, som fokuserer på at nedbringe forbruget yderligere, og de trækker i høj grad på vores erfaringer fra Energy Lean. I forvaltningen stiller vi gerne op til sparring om udfordringer og løsninger, som kan hjælpe andre. ■

KRONIK

Kronikken er et rum for debat og vidensdeling. Der er plads til 7.000 enheder inklusive mellemrum. Teksten sendes sammen med et portræt til redaktør Thomas Kokholm. tkn@kl.dk, telefon 31362919